

اشاعه رشته حسابداری

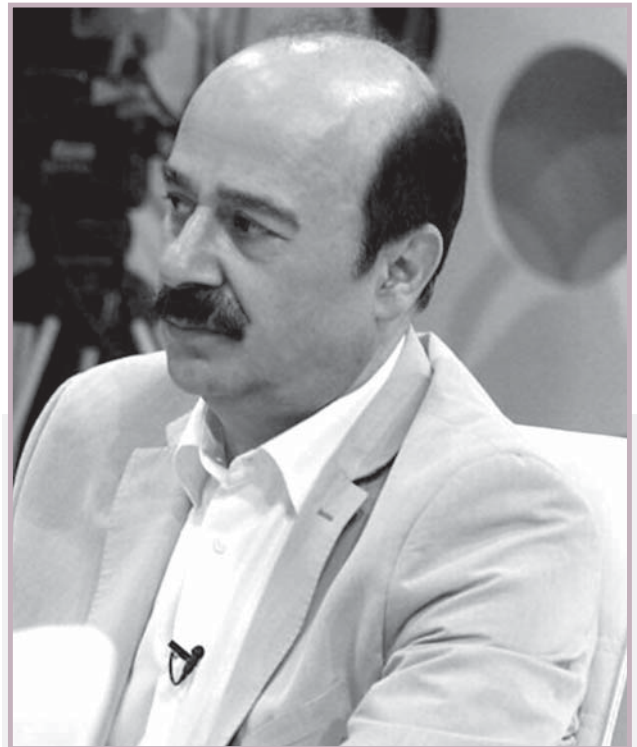
در میان همگان

سایبرس

از حضور شما در این گفتگو بسیار سپاسگزاریم. فرصت خوبی به ما دادید که خوانندگان را با فعالیتهای چشمگیر انجمن حسابداری ایران بیشتر آشنا کنیم. برای آشنایی بیشتر مخاطبان مجله سایبرس، درباره فعالیتهای رسانه‌ای انجمن حسابداری کمی توضیح دهید.

دکتر پرتوی

به همه خوانندگان محترم مجله سایبرس عرض سلام و احترام دارم. انجمن حسابداری ایران در حال حاضر چهار مجله چاپ می‌کند؛ یکی تحقیقات حسابداری و حسابرسی که علمی- پژوهشی است و دیگری مطالعات حسابداری و حسابرسی که علمی- ترویجی است، که هر دو رتبه‌بندی وزارت علوم را دارند و با مجوز وزارت علوم به‌علاوه وزارت ارشاد چاپ می‌شوند و هر دو فصلنامه هستند. سومین مجله، دانش و پژوهش حسابداری است، با تیراژ ۴۰۰۰ نسخه، که تقریباً همه‌جا غیر از بانه‌ها توزیع می‌شود. این نشریه دارای مجوز وزارت ارشاد است و محتوای مجله شامل اخبار، مقاله، و آگهی نیز می‌باشد. جدیداً اولین خبرنامه حسابداری ایران را نیز چاپ کردیم. خبرنامه‌های الکترونیکی متفاوتی در ایران هست، منتهی خبرنامه

گفتگو با

آقای دکتر ناصر پرتوی

سردبیر فصلنامه دانش و پژوهش حسابداری

و

مدیرمسئول و سردبیر خبرنامه حسابداری ایران

در رشته حسابداری با رتبه علمی-ترویجی در کشور است. انتشار مجله از بهار ۱۳۹۱ شروع شد و تا زمستان ۱۳۹۷ تعداد ۲۸ شماره بیرون آمده و ۱۹۶ مقاله در آن چاپ شده است. در آخرین ارزیابی وزارت علوم از این دو نشریه، هر دو نشریه رتبه «بسیار خوب» گرفته‌اند. ویژگی مثبت این دو مجله این است که چاپ آنها به‌روز است و همیشه در میانه فصل منتشر می‌شوند. سومین نشریه **دانش و پژوهش حسابداری**، از سال ۱۳۸۲ که سرآغاز فعالیتهای انجمن بود، از وزارت ارشاد مجوز گرفت و از تابستان ۱۳۸۴ انتشار آن شروع شد. تا زمستان ۱۳۹۷ تعداد ۵۵ شماره مجله دانش و پژوهش حسابداری به‌چاپ رسیده‌است. دانش و پژوهش حسابداری، یک مجله علمی، خبری، تخصصی و یا حرفه‌ای است، بخشهای مختلف و متنوعی دارد؛ از معرفی کتاب، راهنمای مؤسسات حسابرسی، انواع مقالات علمی و حرفه‌ای، تا اخبار رشته حسابداری، اخبار انجمن، و رویدادهای مهمی که در رشته اتفاق می‌افتد را شامل می‌شود. بخش علمی آن هم شامل مقالاتی است که بیشتر کاربردی هستند. جدیداً تصمیم گرفته شد که این نشریه به‌صورت الکترونیک منتشر شود و چاپ کاغذی آن را محدود کنیم.

حسابداری

تمرکز بحث ما بیشتر روی نشریه‌های حرفه‌ای حسابداری ایران است، از جمله دانش و پژوهش حسابداری. جایگاه نشریه‌های حسابداری را چگونه می‌بینید؟

دکتر پرتوی

ارگانهای مختلفی نشریه حسابداری منتشر می‌کنند؛ سازمان حسابرسی، انجمن حسابداران خبره، انجمن حسابداری ایران و جامعه حسابداران رسمی. به‌نظر می‌رسد خوانندگان وقت آن‌را ندارند که این مجلات را به‌دقت نگاه کنند

چاپ‌شده در ایران نداریم. این اولین خبرنامه حسابداری در رشته حسابداری است که با تیراژ بیش از ۸۰۰۰ نسخه چاپ می‌شود و با استقبال زیادی روبه‌رو شده است. هر جا که می‌روم خبرنامه را روی میز اشخاص می‌بینم. نه تنها حسابداران و حسابرسان بلکه مدیران غیرمالی نیز آن‌را در اختیار دارند.

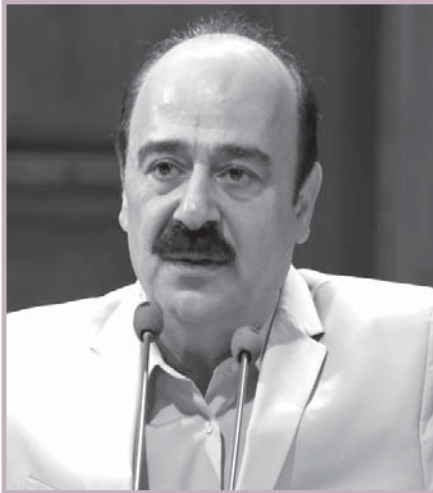
هر چهار نشریه انجمن حسابداری ایران، فصلنامه است. تهیه مجله خیلی کار می‌برد، خود شما این را بهتر می‌دانید. بنابراین هر مجله را به‌صورت فصلنامه منتشر می‌کنیم که در اصل برای تهیه و انتشار هر یک از آنها کمتر از یک‌ماه فرصت داریم.

مجلات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی حتماً باید سه‌شماره چاپ کنند و بعد مجوز بگیرند. اما به‌این دلیل که انجمن حسابداری رتبه «الف» را داشت، از چاپ اولین شماره، درجه علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی را برای نشریات خود اخذ کرد.

مجله تحقیقات حسابداری و حسابرسی سال ۱۳۸۷، هم‌زمان با انتشار اولین شماره، مجوز علمی-پژوهشی از وزارت علوم دریافت کرده است.

نشریه علمی-پژوهشی انجمن، اول با عنوان **تحقیقات حسابداری** شروع به‌کار کرد و بعد عنوان **حسابرسی** هم به‌آن اضافه شد. سال ۱۳۸۷ از طرف وزارت علوم یک مجوز دوساله به مجله داده‌شد، بعد با توجه به اینکه رتبه مجله رتبه خوبی در وزارت علوم بود، مجوز آن به‌صورت نامحدود تمدید شد. از بهار ۱۳۸۸ تا الان که زمستان ۱۳۹۷ است، ۴۰ شماره منتشر شده است و توفیق داشته‌ایم که به‌روز مقالات را چاپ کنیم. درکل تاکنون ۳۴۲ مقاله در مجله چاپ شده است.

مجله **مطالعات حسابداری و حسابرسی** در سال ۱۳۹۰ مجوزش را از وزارت علوم دریافت کرد، و اولین و تنها نشریه

قصد این است که رشته حسابداری را همگان متوجه شوند که چیست

به مطالب حسابداری نیست، مطالب دیگری هم در آن هست؛ مطالب مربوط به بازار، اقتصاد، بورس، مالیات، کسب و کار، و سلامت، حتی قیمت خودروها و سکه. یعنی همه این مطالب را در خبرنامه به صورت خلاصه می‌آوریم که خواننده بتواند استفاده بیشتری از آن مطالب داشته باشد. قصد این است که رشته حسابداری را همگان متوجه شوند که چیست؛ یعنی این نشریه صرفاً برای حسابدارها نیست.

سایر

مخاطبان مورد نظر شما بیشتر از چه گروهی هستند؟

دکتر پرتوی

این را با دقت دنبال کرده‌ام. دو مجله علمی- پژوهشی و علمی- ترویجی را غالباً استادان دانشگاه و دانشجویان کارشناسی ارشد و دانشجویان دکتری نگاه و مطالعه می‌کنند.

می‌رسیم به مجله دانش و پژوهش حسابداری؛ این یکی مخصوص حسابداران، حسابرسان و مدیران مالی است؛ یعنی آنهایی که در رشته حسابداری هستند، چه در حرفه، و چه در دانشگاه، از آن می‌توانند بهره ببرند.

خبرنامه نیز، علاوه بر حسابدارها، مدیران را هم دربر می‌گیرد که ممکن است رشته آنها حسابداری نباشد. بنابراین، دامنه

و اتفاقات روز را ببینند یا مقالات را به‌طور کامل بخوانند؛ یعنی موردی مطالعه می‌کنند، یا براساس نیازشان نگاه می‌کنند. این جایگاه نه در رشته حسابداری، بلکه در کل رشته‌ها این‌گونه است که خواننده‌ها دیگر وقت و شاید بگویم که حوصله خواندن مطالب را ندارند، مگر خیلی کوتاه باشد، مصاحبه و گفتگو باشد، که اینها را با علاقه بیشتری نگاه می‌کنند.

این نشریه‌ها، هرکدام به‌نسبت خود، در اشاعه رشته حسابداری مؤثر بوده‌اند. مهمترین ضعف رشته حسابداری این است که مردم رشته حسابداری را نوع دیگری می‌بینند. فکر می‌کنند که فقط عدد و رقم و ماشین حساب و پول است. در مجله دانش و پژوهش حسابداری، سعی کردیم بدهای دیگر رشته حسابداری را مطرح کنیم، و تا حدی هم موفق شدیم. موفقیت نسبی داشتیم، که رشته حسابداری را از این طریق اشاعه بدهیم.

به مطلبی که در ابتدای سخنانم گفتم اشاره می‌کنم. انجمن حسابداری ایران، با شناخت دقیق مخاطبان، ابتکار تازه‌ای به‌خرج داد و خبرنامه حسابداری را منتشر کرد. اولین خبرنامه انجمن حسابداری ایران، سهم بیشتری در اشاعه حسابداری دارد. یعنی ما خبرنامه را برای اکثر مدیران کشور، حتی غیرحسابداری و غیرمالی، ارسال می‌کنیم. این خبرنامه محدود

به دوش می‌کشید، و به موقع هم آنها را منتشر می‌کنید،
با چه چالش‌هایی روبرو هستید؟

دکتر پرتوی

اولین چالش ما تعداد مقالاتی است که به نشریات انجمن ارسال می‌شود. تمام افرادی که برای نشریات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی مقاله ارسال می‌کنند، عمدتاً توقع گرفتن نامه پذیرش و چاپ فوری مقاله خود را دارند که با توجه به محدودیت‌های نشریه، این موضوع چالشی جدی محسوب می‌شود.

مسئله دوم این است که چاپ چهار مجله بار مالی دارد. ما بابت آنها از هیچ‌جا وجهی دریافت نمی‌کنیم؛ نه از وزارت علوم و نه از وزارت ارشاد. بنابراین چاپ چهار مجله، بار مالی را از ابتدا به انجمن وارد کرده است و این کوچکترین کاری است که برای بزرگواران حسابدار، حسابرس و مدیران مالی انجام می‌دهیم. البته این مشکلی است که مجلات دیگر کشور هم با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. برخی از نشریات به‌خاطر همین مسائل اقتصادی، از ادامه کار بازماندند. بنابراین بیشترین مشکلی که داریم تأمین منابع مالی برای چاپ این چهار نشریه است. فعلاً به‌شکر خدا، گذر کرده‌ایم، و قصد داریم که ادامه بدهیم.

حسابداری

بحران خواننده، از قدیم در ایران مطرح بوده و در سال‌های اخیر به‌نظر می‌رسد که بدتر هم شده است. شما به‌عنوان سردبیر چهار نشریه با گروه گسترده‌ای از خوانندگان، چه پیشنهادی برای افزایش جذابیت نشریه‌های حسابداری و بالابردن تعداد خوانندگان دارید؟

دکتر پرتوی

من در ابتدا اشاره کردم که آنهایی که مجله‌خوان هستند یا بودند،

مخاطبان در این نشریه گسترده‌تر است. این را به‌دقت بررسی کرده‌ایم که کدام مجله برای چه کسانی باشد.

مطالب دو مجله علمی، در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی انجمن در دسترس پژوهشگران است و آمار مراجعه و استخراج مقاله‌ها به‌وسیله دانشجویان ارشد و دکتری چشمگیر است. مقاله‌های منتشر شده در مجله دانش و پژوهش حسابداری، به‌صورت خلاصه در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی انجمن گذاشته می‌شود و نمی‌توانیم میزان استفاده از مقاله‌ها را ارزیابی کنیم. اما در مورد خبرنامه، می‌دانیم که بسیار خوب استقبال می‌شود؛ و واقعاً خرسندم که از اولین شماره مورد توجه قرار گرفته است. تقریباً تمامی نسخه‌هایی که منتشر می‌کنیم، توزیع می‌شود.

حسابداری

درباره مخاطبان و خوانندگان صحبت کردیم. تجربه شما با تأمین‌کنندگان و تهیه‌کنندگان مطلب و مقاله چگونه است؟

دکتر پرتوی

انجمن سفارش مطلب به هیچ‌کس نمی‌دهد. ما در کل بابت چاپ مقاله، نه وجهی دریافت می‌کنیم و نه پرداختی داریم. این از اولین روز تأسیس انجمن، سیاست انجمن حسابداری بوده، هست و خواهد بود.

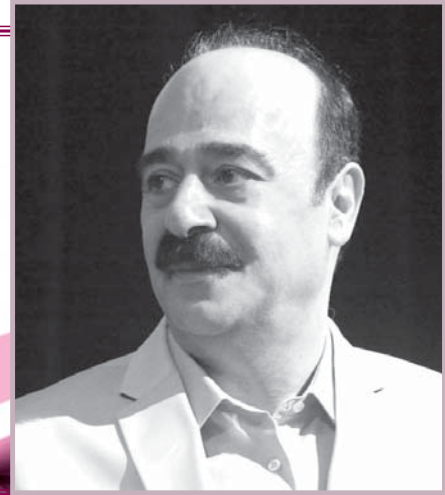
مقالاتی که چاپ می‌شود، از ارزیابی هیئت‌داوری عبور می‌کند. در مورد دو مجله علمی، ارزیابی بسیار جدی و سختگیرانه است. شرایط متعددی وجود دارد که مطلب و مقاله باید از آن برخوردار باشد. در مجله دانش و پژوهش حسابداری، این سختی کمتر می‌شود، و افراد مختلف با درجه‌های مختلف می‌توانند مقاله بدهند.

حسابداری

به‌نظر می‌رسد انتشار مجله، کار بسیار سختی باشد؛ به‌ویژه انتشار به‌موقع آن. شما، که بار چهار نشریه را

**اگر رشته حسابداری یکپارچه شود
علاوه بر این که مشکلات رشته و مجله حل می شود
به صراحت بگویم که
از مشکلات اقتصادی کشور هم
می تواند کاسته شود**

حتی ۲۰ سال پیش. البته این مشکل تنها به رشته حسابداری مربوط نیست و همه رشته‌ها همین مشکل را دارند. من دیدگاهم را دوباره مطرح کنم؛ مطلب خواندنی باید در حد دو یا سه صفحه، با محتوای کاربردی، از حال به آینده باشد. به طور کوتاه نظر یا رهنمود بدهد که در مورد یک موضوع مهم حسابداری چه باید بکنیم. به طور مثال در مورد تسعیر ارز، در دو صفحه، چه بکنیم که این مشکلات ایجاد نشود. تمرکز مطالب و مقاله‌ها باید روی این نوع مطالب باشد.

اگر از منابع خارجی استفاده می‌کنیم، بنظرم باید با چارچوب و مفاهیم حسابداری و استانداردهای حسابداری کشور، سازگار شود و با فرهنگ و دیدگاه حسابداری ایران مطابقت داشته و همسو باشد.

سایر

برای این که مجله حسابرس آینده‌ای بهتر از گذشته داشته باشد، چه رهنمودی برای ما دارید؟

دکتر برتوی

من مجله حسابرس را کاملاً مثبت می‌بینم، یعنی خیلی وزین منتشر می‌شود، این حقیقتی است که باید گفت. یک

روزبه‌روز کمتر می‌شوند. مهمترین مسئله این است که، وقت ندارند. از صبح زود تا دیروقت درگیر کارند. فرصتی که چهار مقاله را بخوانند، چهار موضوع را دنبال کنند ندارند. این یک واقعیت است. مزید بر این مسئله، تلویزیون و شبکه‌های مجازی جای مجله را گرفته است؛ یعنی کسی که بخواهد زمان برای خواندن مجله بگذارد نادر است. وقتش را تلویزیون یا شبکه‌های مجازی می‌گیرد. یعنی یک مجله ۱۰۰ صفحه‌ای که به چاپ می‌رسد، خواننده آن را ورق می‌زند و شاید از ۱۰۰ صفحه، اگر خیلی اهل مطالعه باشد، ۱۰ صفحه آن را بخواند. شبکه‌های مجازی و تلویزیون‌ها و مشغله کاری باعث می‌شود که مقاله زیاد خوانده نشود یا مجلات زیاد دیده نشوند.

من فکر می‌کنم با جرأت باید بگویم، خسته شده‌اند از بس که مقاله خوانده‌اند. مقاله‌های ۲۰ صفحه‌ای، ۳۰ صفحه‌ای که بیشتر آنها مطالب نظری است. به نظر من این نوع مطالب برای افراد خاص، یعنی پژوهشگران دانشگاهی، مناسب است. دیدگاه من این است که باید نوشته‌ها حداکثر در دو یا سه صفحه، با محتوای کاربردی، از حال به آینده باشد. این نوع مطالب خیلی کم دیده می‌شود. مقاله بیرون می‌آید که ارجاع دارد به ۵ سال پیش، یا

کادر ورزیده در آن مشغول به کار هستند.

من در سال ۱۳۶۹ در دومین همایش حسابداری که در ایران برگزار شد، به نکته مهمی اشاره کردم؛ تاکید می‌کنم «دومین همایش حسابداری که در کشور برگزار شد»؛ بیان کردم که رشته حسابداری پراکنده است و همگون نیست. یعنی یکپارچگی در آنها نیست. شاید از یک دیدگاه یک نقطه قوت باشد، اما از دید من، نقطه قوت نیست. سخنان آن زمان من، هم در حوزه حسابداری و هم در مجله‌ها به صورت گسترده مطرح شد. به طور مثال، در یک مجله حسابداری افراد خاصی سخن می‌گویند و مقاله می‌دهند و افراد دیگر اصلاً نمی‌توانند در آن مجله وارد شوند. مجله خودمان را هم می‌گویم، یعنی در مجله خودمان هم این اتفاق می‌افتد.

بنابراین در ۴ یا ۵ مجله حرفه‌ای که داریم، که تعداد زیادی نیستند، این یک ضعف است. یعنی هر نشریه تقریباً به یک گروه تعلق دارد. در چنین وضعیتی به طور طبیعی تعامل آنها به کمترین حد ممکن می‌رسد و مرزبندی ایجاد می‌کند و در نتیجه ضریب نفوذ مجله‌ها را در کل کاهش می‌دهد. البته این به نظر من ضعف مجله‌ها نیست، ضعف رشته حسابداری است که تا حدود زیادی گسترده ولی پراکنده است.

حسابداری

آیا راهی برای برون رفت از این آسیب می‌بینید؟

دکتر پرتوی

من بارها برای یافتن راهی برای حل این مشکل تلاش کردم. با خیلی‌ها در میان گذاشتم، مثلاً با سازمان حسابرسی، انجمن حسابداران خبره، و جامعه حسابداران رسمی. اخیراً هم در نشست‌های یادآوری کردم، و همه استقبال کردند ولی حرکتی هنوز آغاز نشده است.

علت این امر به ضعف ناشی از نبود یکپارچگی و یکنواختی و

ناهمگونی در رشته حسابداری مربوط است. اگر رشته حسابداری یکپارچه شود، علاوه بر اینکه مشکلات رشته و مجله حل می‌شود، به صراحت بگویم که از مشکلات اقتصادی کشور هم می‌تواند کاسته شود.

من یک خدمتگزار رشته حسابداری هستم و جان و دلم ابتدا برای کشور عزیزم ایران و سپس رشته کاری‌ام یعنی حسابداری می‌تپد. اگر رشته دیگری به رشته ما تعرضی کند، من سینه سپر جلوی آن می‌ایستم. تمام فکر و مشغله‌ام فقط رشته حسابداری است. زندگی‌م بر این اساس بوده است. البته من دنباله‌رو بسیاری از استادان و پیشکسوتان هستم؛ مانند مرحوم استاد **مصطفی علی‌ممد**، که فقط برای رشته حسابداری بود و نه برای ریال و پول؛ یا استاد دکتر **علی ثقفی**؛ یا استاد دکتر **حسن سجادی نژاد**؛ یا خیلی کسان دیگر.

در پایان صحبت، یادی کنم از مشاهیر حسابداری کشورمان که تا چند وقت پیش حتی به طور رسمی نامی از آنها در میان نبود. یکی از کارهای ماندگار انجمن حسابداری ایران از سال ۱۳۸۷ این بود که موجب شد هر دو سال یکبار، مشاهیر حسابداری کشور در مرکز همایش‌های صداوسیما معرفی شوند، که خوشبختانه تاکنون تعدادی از بزرگان حرفه و بزرگان رشته حسابداری به عنوان مشاهیر حسابداری در زمره چهره‌های ماندگار کشور معرفی و در وزارت علوم ثبت شده‌اند و رسمیت پیدا کرده‌اند.

حسابداری

برای حضور در این گفتگو صمیمانه سپاسگزاریم. امیدواریم با این گفتگو، توصیه شما برای یکپارچگی حرفه، بهتر شنیده شود، و ما هم سهم کوچکی در آن داشته باشیم.

